

Szerkesztőségi iroda:

Főtit. Szt.-Ferenciek háza, emelet, balra. — Szerkesztővel értekezni lehet mindnap 11 és 12 óra között. — A lap mellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

MURAKÖZ

Előzetes árak:

Egy évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések négy elfogadottaknak:
Budapestben: Goldberger A. V. és Fekstein R. hird. irod. Bécsben: Schalk H., Dukas M., Oppelt A., Daube G. L. és társai és Horádl Brúnen: Stern M.

Nyitási petisora 10 kr.

Híradóhivatal:

MAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi híradó” önszervező szövetkezet, a „Csáktornyai lakarképzőintézet”, a „Muraközi lakarképzőintézet” és „Aló-Muraközi-Lakarképzőintézet” és „Önszervező-szövetkezet” s a Muraköz-hegyvidéki közművelődési „Önképző kör” hivatalos közlönye.

Fischel Fülöp könyvkereskedés. Ide küldendők az előfizetési díjak nyitások és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítanak

A poltraui eset.

A poltraui esetet illető hírtinkre Doga Márton káplán úrtól a következő levelet vettük:

Igen t. Szerkesztő Ur! — Az igazság érdekében és mivel lelkesíti hivatásom tőlem megkívánja, írom e sorokat, önt pedig igen t. Szerkesztő ur, kerem, legyen szives azokat türelemmel elolvasni.

Becses lapjában van valami felőlem, mint aki botrányt csináltam a poltraui szép ünnepeken. Mindannyian, akik hallhattak és igazán megérthettek engem, a következőket hallották tőlem.

(Szórló-szóra egész terjedelmében, nincs helyünk és nem lehet célunk a beszédet közölni mert az, egész terjedelmében nem is érdekel bennünket és olvasóinkat, csupán a dolog lényegére vonatkozó sorokat idézzük, amelyekből meggyőződhetnek t. olvasóink, hogy hírtinket nem nagyítottuk, ellenkezőleg: a t. káplán ur mint magyarországi lelkész nemcsak hogy nagyon elvetette a súlykot, amidőn a poltraui ünnepeken beszédet tartott, hanem szavaival blünt követett el azon haza ellen, mely őt kebelébe fogadta Szerk.) A káplán ur beszédje elején azt mondja, hogy ő nemcsak saját személyében van itt, hanem képviseli a muraközi horvátokat! (ugyan kiket? ha úgy előkérték volna a mandátumot? Szerk.), akiknek részben lelkiatyjuk, azért vesz magának szabadságot s egyszersmind

felszólítja is van, hogy beszéljen. Aztán így folytatja:

„Hogy szabadok voltatok (t. i. a szlovének) és szabadok vagytok és ezen szabadságot használni is tudátok, — hivatkozva azokra, akik a szlovénekhez Szláviához, szeretteitek hazáitok, nemzeteketek, szeretteitek anyanyelveteiket, ismereteiket voltok mint derék hazafiak régen és ismernek benneteket most is. Nálunk testvérek nincsenek így! Nálunk muraközi horvátoknál szomorúan megy a dolog! Nálunk sok ember kap a bíróságtól vagy az adóhivataltól iratokat — s vajjon ért-e azokat? Semmi esetre — mert nincsenek az ő nyelvén írva, hanem magyarul, amelyet a nép közül igen-igen kevesen értenek. E miatt könnyen lesznek erzelgők és tevélygők — és ki szenvedte ezt? Szlav testvérek! mi horvátok Muraközben. És vajjon igazságos-e ez? Itéjetez magatok! — Ami még szomorubb testvéreim, ez az, hogy sok fia Szlav anyának, szegényei saját horvát születését, szegényei saját anyanyelvét; nem szomoruz-e? Azért jöttünk ide, hogy töletek tanuljuk saját földünk szereti nemzeti-ségünket becsülni és saját nyelvünket nem szégyenelni. Gyengék vagyunk testvérek, amit látjátok — hanyatlunk mind jobban és jobban. Aki még egy keveset szereti anyanyelvét és nemzetiségét és látja a mi hanyatlásunkat, az sáhalozzik, sir, jajgat, és panaszkodik, a mi szerencsétlen sorsunk nehéz jarma alatt. Ti testvérek szerencsésebbek vagytok! Nektek van Ciri és Metod ársulatotok, amely — az Isten éltesse — szépen virágozik, amely majd vigyáz a ti gyermekeitekre, hogy ne legyenek korcsok, hanem hű gyermekek a szlav nemzetnek. Enlékezettek meg testvérek mi rólunk is, a ti szerencsétlen, elhagyott muraközi testvéreitekről. Segítesetek rajtunk, ne engedjétek, hogy a föld színéről el-

törültsünk. Kössön össze bennünket a testvéri szeretet, ne legyen közöttünk meghasonlás! amelynek magvát elvetétek közöttünk csak azért, hogy így minket könnyebbem leigázhassanak!

Ez volt az én beszédem nagyjában (valóban gyönyörű beszéd! Szerk.), aki azt állítja, hogy más és rosszabbat beszéltem, (még rosszabbat is lehet? Szerk.) az nem beszél igazat. Hogy én árulást követtem volna el, amint némelyek állítják? Én, aki hűséget esküdtem mint katona a császár ő felségének? Ezt józan ember nem hiheti. Hogy én oroszbarát volnék, aki jól tudom, mily fanatikus-an viselkedik a katolikusok iránt és meg embertelenebb módon a lelkészek iránt? Hogy én pánszláv volnék aki minden erőszakot gyűlölök? Hogy én szarcevista volnék akit már mint tanult és kápiánt üldöztek, mivel ellenfeleményen voltam velük? Hogy én a muraközi horvát népet ostobának tartom? Hogy mondhatom ezt a népről, amelyért kész vagyok véretem adni és amelyért kitettem magamat?!

Elvém és az marad is, amit az Isten is kívánja: mindenkinek a magát; magadét szeresd, másét becsüld; ne légy rosszat, hogy rosszal ne fizessék vissza. Hogy első Allomásonról elmentem, nem volt annyira a politika az oka, mint inkább némely személynek übecserzése, aminek én ellenszögéltem. Sehonnem sem mentem el szegénnyel. Isten akarata, inét sem akarok úgy elismerni. Hogy becsületes és bekezerető voltam, azt mindenki tudja, aki ismer. Nem miattam, hanem a nép miatt, hogy meg ne botránkozzék egy lelkes főúr, ítérem Önt, sziveskedjék becses lapjában a közlötöket helyreigazítani.

Mely tisztelettel
DOGA MÁRTON.

A „Muraköz” tárczája

D A E.

Drága kincsem, Vagy te nekem Egyetlen, Szeretlek is, Te kis hamis, Szertelen.	Nyájas lényed, Jelenésed Oly deli, Hogy e kebel Bűszkeséggel Van teli
Mikor nézlek, Kedves lélek, Azt hiszem, Hogy kiröppen Örömben A szívem.	Ds szépséged Nem érdemed, Kedvesem, Hű szívednek Jutalma e Szeretem.

Maradj hozzám,
Édes rózsám,
Mindig hív,
S boldog lezesz
Amig érez,
Ez a szív!

Lengyel Tivadar.

NYAKASHÁKA.

ELBESZÉLÉS.

IRTA: BELLOSICS BALINT.

Midőn az elmúlt évben földig kiirtották a gátházi és pálházi lialtal lenyves erdőt, tele a

hetési*) lakóknak oda zárandokolt, hogy újra lászák a ket nemes község helyét: az udvarházak téres szerűt, a beomlott vödörös kutakat, a gabona-földek hullámos barázdáit. — Hej, sok hetesi embernek ott gyökeredzett meg a családja fája: ott lakott nemes nagyapja.

Csak hogy azóta nagyot fordult a világ kezeke. A hájos kutyabőrrel akár bocsokot talpaltathattak, mert halatlan vakmerőség esett meg a szegény nemes emberen: megadóztatták. Koldussá is tették vele egészen. Ellenkezni — de hogy mertek! Ugy jártak volna mint a kánaházi-ósok; megtagadták az adót, a császár a nyakukra küldte az embereit, hogy tegyék ki a bűszke familiát az udvarházából — Azóta aztán Bagdadon fizetik az adót, mert Kánaházán megtagadták.

Lassan-lassan árvaságra jutottak a gátházi, pálházi udvarházak; mert nem elég bajuk volt, hogy megadóztatták őket, hanem még a szeleburdi Kebele patakja is előntötte a portájukat; menekültek egyenkint az erdőn át, Szombattára. A Kebele aztán folytatott szabadjára a szérőkön keresztül, kasul, még gátakkal is rászorították a vizét, hadd pusztuljon, ha pusztulnia kell, ugy is siralom volt ranézni, hogy a temételen nemesi ámbitus hogyan dül össze.

Most megsírattja a Kebele minden évben a két falu helyét, s növeli rajt az araszos sarjút.

*) A „Hetes” hasonló megnevezés, mint a „Göcsös”. — Az Aló-Lendva körül elterülő hús és egynéhány magyar község közül „het” község gyűjtőnéve. A „het” község a Lendva folyótól északkelet felé irányban a Kebele patakig fekszik; legdélibb szögletén Góntérháza, északon Nyakasháka. Hogy névszerint melyik község tartozik e név alá, arra nézve eltérő a vélemény. B. B.

Pedig hát ahonnan eljő, ott jobban rá vannak ám szorulva, csakhogy a víz is menekül a „gerencsér tótok” fazékat termő pusztájáról.

Istenül áldott szép vidék az a hetes. A népe dolgos, a földje fekete, termő, az asszonyai szépek, istenfiélek, a leányai dalos kedvtelk, a levegője illatos, csak egy hibája biba, hogy a népe nem szokott még a bótúhoz. Pedig éles eszűek a hetési gyerekek, csakhogy még nagyon sok a madárfészék az erdőn, a vadász az odvas fában, — azon kezdi a gyermek, hogy az őzön, szarvason végezze a felnőtt ember. Sok éles, puska ember van ám a hetesben s nagy ritka közöttük az olyan vadász, mint a Molnár Márton uram, aki a vadászó Majort deák kérdésére, hogy: „no Márton gazda, merre van a nyul?” azt felelte: „hja ifuram, ha akkora háza volna, mint nekem, meg tudnám mondani.”

A nagy, erdőket szeggett síkon ott van maig is Szijártó háza, annak az öreg, vad szijártó háznak a helyén, kinek a vadászra arcu hajadó leánya gyónni ment régen a bódéházi lakostorba; a barátok leike rajta, hogy sohase látta többé ősz apját. — A megérett kiugrott góntérházi csárdá; ott lakott a vasmarku Góntér, ki úgy elvezette a Kisgyerekek Jósát a „Kétekerkőben” hogy a nádi farkas vitte meg az állót lábszársontját a második télen a rédicsi birkaokólé. Aztán tovább Gáborjánháza, Kámaháza, s a tulsó végén Nyakasháza. Hej, ki tudna annyi mesét elmesélni!

Ott lakott a régi Gáthában nemesi ámbitusán Danos Adám uram, kinek az Isten minden jót megadott, amit a kis-konáromi kalendariom ujosztendőre kíván s mindnyó rosszat eltávolozta.

Helyet adtunk a t. káplán ur levelének, hogy ne vádolhasson bennünket igazságtalansággal sem lelére, sem polsztraub beszédjére nem feleltünk. Itéljenek fölötté olvasóink! De annyit mégis kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy Dogsa ur. mint stayerszagi születésű és Horvátországban nevelkedett egyén, aki csak pár hónap óta van Magyarországon: Muraközben, a muraközi nép nevében nem beszélhet s ez ellen tiltakozunk is! Arról a sanyaró és szomorú dolgokról lehetnek neki olyan rögeszméi, amelyeket beszédében mondott, de a nép nevében tagadjuk, hogy a muraközi nép sirna és jagatna „szerencsétlen sorsának járna alatt“ Dogsa ur annyira át van hatva a szláv eszméktől, hogy megfeledezett arról, hogy ő magyarországi káplán létere szavaival a magyar állameszme ellen igazgott. Nekünk Dogsa ur nemzetiségéhez semmi közünk. Ha szláv hát legyen szláv és zseresse nemzetét de ne minálunk és a mi bőrtünkre Szép ország a Horvátország, miért nem megy oda káplánnak, Dogsa ur? ott eszméinek hasznát veheti, de nekünk muraközieknek semmi szükségünk eszméire és Dogsa urra.

A zágrábi szent-széknél is hibásak, mert jobban megválogathatná a Muraközbe való embereket. Van elég magyarországi fiatal ember a szemináriumban, küldje azokat ide káplánoknak, de ne olyanokat, akik nem ismervén a magyarországi viszonyokat és a magyar törvényeket, talán nem annyira rosszakarattól, mint meg gondolatlanság vagy eszmezavarból, úgy itélnek és nyilvános helyen úgy beszélnek a muraközi népről és viszonyokról, mint Dogsa ur Polsztrauban.

Válasz a „Megjegyzésekre.“

Tek, Szerkesztő Ur!

Hivatkozom tek. Szerk. urnak a mult számban tett ama kijelentésére, hogy lapjában fontos társadalmi kérdéshez joga van mindenkinek hozzászólani, s hogy, amint okvetlenül szükséges is, az ellenvéleménynek is ad helyet, bátorodom a „Megjegyzések“-re következőket válaszolni.

tott, amit — lehetett. Volt hűséges hitétárs, derek fia, leánya, a láda fenekén egy-két zacskó tiszta ezüst pénze, az istállóban anyi lova, ökre, hogy számukat sem tudja; hosszú haja, rövid gondja, boldogsága, becületé, — mindene. Nagy számot is számolt ám a gálházi faluházán. Volt bírāja, tanácsbelije, csakhogy keményfejtű, nyakas ember volt egész világeletemben; sok baj is érte vésnégre! Ha szavására került a sor, ő mindig maga szavazott, hogy a többi mind elene legyen, s legyen miben megakasztania kemény, bikanyakát. Ha úgy esett, ahogy neki tetszett, önéigülden ergette a szuloki kékes szalagjait a tornácska vadszólók árnyékában.

Egyzer, midőn egy Tuku nevű cigány kovács akart Gálházán, a falu végén letelepedni, maga Adám gazda hordozta az ügyét, elmondván, milyen szükséges egy értelmes kovács mesterember a faluban, ki észre veri az elváltott kormányzatot, megrovidíti meleg nyárban a kerék-sínt. Elene volt az egész falu. Hogy: így-úgy, nyughatatlan teremtés a cigány, amihez hozzá nyúl, a kezén ragad; egyszóval — el lesznek a Tuku nélkül. Egy rövid nap sem múltott el, bölcs tanácskozás után beleegyeztek a cigány letelepedésébe. — No, ha ti beleegyeztek, most már én ellenzem, — így nyakaskodott Adám gazda és úgy történt, ahogy akarta — a cigány elesett.

(Folytatása köv.)

Mondhatom, végtelentl örülök, hogy jószándékú cikkeknek, mely e lapok 36. számában megjelent, meg volt a kellő hatása s igazán sajnáltam volna, ha arra visszhang nem jó Vajjon hivatta vagyok-e „lakóhelyem“ viszonyairól nyílt véleményt mondani? Erre csak annyit jegyzek meg, hogy ahhoz éppen nem szükséges idős embernek lenni. Amit a köztűgy érdekében írok és teszek, azt oly jó szándékból eredőnek tekintem, hogy nem rejtőzöm a névtelenség lepé alá, hanem nyílt síakkal szóllok ki a síkra! Igen jól érzem én azt, hogy magam egy város szokásait nem tudom megváltoztatni. Éppen 3 éve, hogy sorsom Csáktornyára veletl, mely idő azonban elegendő arra, hogy egy kis városban uralkodó közszellemet minden előítéletl menten felismerjek. A boldog múltban létezett közszellemet persze csak tradíció nyomán ismerhetem S így amit a „temetkezési egyetl“ ről címűl értekezésemben közbevetőleg Csáktornya mezővárosának közszelleméről mondtam, az nem vonatkozhatik a „mult-ra“, hanem csakis a „jelen-re“.

Abban teljes igaza van t. — r. urnak, kit nincs szerencsém névszerint ismernem, hogy Csáktornya mezővárosa hazafiság dolgában eddig példányképe lehet hazánk bármely városának s erősen hiszem, hogy ezentúl is az fog ma adni, igaza van, hogy annak idejében az „egészséges“ közszellem több jótékonyági és emberbaráti egyesületet hozott létre; igaza van, hogy Cs. mezővárosa a multhoz képest sokban előhaladt s hogy ahhoz közszellem, — de egészséges! — szükséges; igaza van, hogy iskolája a város büszkesége lehet: de engedje meg t. ismeretlen ur, hogy kijelentsem, miszerint mindez a „jelenleg“ uralkodó közszellem létesíteni alig lett volna képes, hogy a „jelenleg“ uralkodó közszellem az ama boldog multban létrejött jótékony egyesületeket csak nagy nehezen tudja fenntartani. Csak egy példát mondok. Arra bizonyosan mindenkiünk emlékszik, hogy a közelmultban a tűzoltó egyesület javára rendezett mulatság társadalmunk egyik fele egészen hiányzott. Miért? Mert olyan a védelemre nem szoruló“ közszellem. Mind-nikünk tudja, hogy a kisdélvő, vagy a nőegylet javára rendezett mulatságon megint a másik fele társadalmunknak, távollétével tündöklött. Miért? Mert azt megkívánja és megkívánja a „jelenleg“ uralkodó és „semmi védelemre nem szoruló“ közszellem!

Megkérem t. — r. urat sziveskedjék lexikonjaiban utána nézni, mi az „egészséges“ közszellem. Keresse azt társadalmunkban s biztosítom, hogy hosszú életl lesz a földön.

Nem tudom, melyek azon okok, melyeknél fogva a kaszinó felbomlott; de azt hiszem, hogy egyik ok a „védelemre nem szoruló“ jelenlegi közszellem.

Nagyon sajtáságos és nem éppen követésre méltó szokásnak tartom én azt, hogy valaki, ha társaságban akar lenni, vendéglőbe menjen; ha valaki embertársával érintkezni akar, a kocsmá külsőbét okvetlenül át lépje; ha valaki kedélyesen akarja tölteni szabad idejét, ha valamire való szórakozást akar a minennapi munka által eicsigázott tesének és lelkekének szerelni, a kocsmát nem nélkülözheti. Aki nem jár vendéglőbe, az majdnem önönmagára van hagyatva. Vagy nem úgy van? Csak őrtüni fogok, ha ezen állításomat megczafolják!

Mindezen bajon segítve volna, ha a közszellem az olvasó egyület megalapítja, fenntartja.

Ugy látszik, legnagyobb feltűnést okozott „ivó kompániák“ használt kifejezése. Erre vonatkozólag mondom: „kire nem vonatkozik, ne vegye magára.“ Ama általam használt felkiáltás: „A művelt embernek bor, kártya, zene!“ gúnyos értelemben veendő s nem vonatkozik általában az intelligenciára, amelynek korántsem akartam hadat üzenni.

Abban igaza van t. — r. urnak, hogy én nem igyekeztem és nem is fogok igyekezni, hogy ivókompánia partja legyen. Nem beszéltem én az anygi port felvert cikkekben olyan „asztaltársaságokról“, melyek nálunk a kaszinót helyettesíteni vannak hivatta s hová több, általam csakugyan igen tisztelt és nagybecsült intelligens ur is elár, hanem beszéltem határozottan „alapjukban véve“ ivókompániákról.

Tudomásomra esett, hogy a városnak igen tisztelt és a közérkölciséget szemelőlt tartó bírāja azt indítványozta, vagy legalább akarta indítványozni, hogy a képviselőtestület folyamodjék a Vörgegyéhez, hogy az igen elszaporodott kocsmák száma bizonyos méltányos minimumra lezsaláltassék. Ismerek 20—30 ezer lakóval bíró városokat, melyekben 10 kocsmá alig tud végtelni s nálunk 3800 lakóval bíró községben — mondják — 42 kocsmá található, melyeknek legtöbbsze „in floribus“ existál. De vegyünk csak 30 kocsmát! Oszd el, t. olvasó a lakosok számát 30-al, a gyermekek lezsaláltására vedd az így nyert számnak a felét, számsítad le az aszsonyokat s megtudod hány férfi — minden rangu- és rendü — esik átlag egyegy kocsmára! Az eredmény nem igen örvendetes!

Ezen válasszal tartoztam, tek Szerk. ur! úgy kifejezéseim megmagyarázására, mint pedig a közügy előmozdítása és az igazság megvilágítása céljából.

Csáktornyán, 1888. szept. 9-én.

Tisztelettel

UJVÁRY M.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Miklós Gergely kir. tanácsos, orsz. borászati kormánybiztos, a csáktornyai áll tanítóképezdénél berendezendő amerikai szőlőtelep helyszíni szemléjének megtartása céljából ma Csáktornyára érkezik.

— Áthelyezés. Dogsa Márton máczineczai káplánt a zágrábi bibornokérsek ur Moravcsére (Horvátország) segédlelkészi minőségben áthelyezte.

— Hymen. Ružicka Salamon kereskedő e hó 11 én vette a csáktornyai izr. imaházban Neuwrth Albert kedves leányát, Reginát Sok boldogságot az új párnak!

— Requiem. Boldogult Trefort Ágoston volt m. kir. vallás-és közoktatásügyi miniszter lelki üdvéért az alsó-lendvai polgári iskolaszék és polg. isk. tantestület a r. kath. templomban szeptember hó 11 én requiemet tartott, melyen a polgári iskolaszék, a polgári és r. kath. elemi iskolai tantestület tagjain kívül képviselve voltak még a kir. járásbíró-ság, adóhivatal, az előjáróság; továbbá jelen voltak a polgári és r. kath. elemi iskolai tanulók is

vužgal i tak služkinju obžgal, da vu pogibelji velikoj postelju čuvati mora.

Strahoviti viher.

Iz Amerike čujemo, da je na otoku Kuba zvanom toliki viher bil zadnje dane; da je viš: stotin hiž od njega porušeno. Jedu španjolski brod, vlovljen od toga vihra, vtonul je s mornari skupa. Selo Pueblo čisto je po ovom vihru vnašćeno, vu Sagui pak je neizmerni kvar preuzrokovan p.i parobrodih i barkah, pri kojih je preko petdeset mornarov življenje zgubilo. Zvan toga strgal je viher sve telegrafske žice po celoj pokrajini.

Lepa služba.

Glasovita popevatice Patti Adelina bila je ljetos vu južnoj Ameriki, gde se je producirala sa svojim lepim popevanjem. Donesla je sobom nikaj menje, kak četiri milijuna i dvesto petdesetjezer frankov, koje je vu ljetnoj sezoni tam zaslužila sa svojim popevanjem, Bormeš niti ministri nesasluže toliko penez, koliko ov slavicek s popevanjem dobi! Pak svet veli, da nema penez!

Devet brodov prepalo.

Iz Porth-Elizabetu čujemo glase, da je na južnih afrikanskih obalah nezdavnja strahovita bura ladala. Vu algoanskoj lukci stalo je jedenaest parobrodov, koje je viher sobom potegnul na odprto morje. Devet od ovih brodov je vtonulo i prez traga znankulo vu glibočini morskoj a veliki broj mornarov zgubili su pri toj katastrofi svoje življenja.

Sneg vu septembru.

Vu Tiroiskoj vu tak zvanoj junjskoj ravnici nastala je prvih danov septembra takova zima, da su ljudi morali ječi kuriti i zimske oprave obleči. Turišti putujući po Trolu, pripovedaju, da je veliki del onđušnjih visokih gorah debelim snegom pokrit. Isto tak i severni vrhunci vu Koruškoj puni su snega a potoki svi tak natečeni, da se vu velikih val h ruče iz bregov. I mi se moremo ufati, da bude i pri nas sneg prerano nadošel!

Vmorjene opatice.

Vu selu Dubskeje zvanom vu Ruskoj, prenošle su dve milostinje pobirajuće opatice pri krcinaru Stuberovu. Ovaj videči, da opatice imaju vno go penezov pri sebi, privlekel se je v noći vu njihovu sobicu ter je obedve zaklil i peneze si prisvojil. Ali v jutro rano došli su žandari, koji su zeznali, da su opatice velike peneze na putu našle ter iččuč opatice, nadošli su nastrahoviti čin krcinarov. Ovak Bog nedopuščća, da se zločin vnoгим krvoločnikom izpuni!

Premešćenje.

G. Dogša Márton macinski kapelan su vu Moravče (vu Horvatsku) za kapelana premešćeni.

Zahvala.

Ob priliki naše svečanosti dne 26. p. m. nas je slavno občinstvo iz mesta Čakovec in Nedelšća ter v obće iz Medjimurja v tako izbornem društvu in v tako mnogobrojnom številu s svojim pohodom počastilo, da se čutimo dolžnega, za to nam v tako obilnej meri izkazanej časti in veselju tem potom našo iskreno zahvalo izreči.

Ob enem se smatramo dolžnega izreči naše obžalovanje nad govorom Macinskega kaplana č. G. Dogša, s katerim so se prebivalci nam sosednega Medjimurja žaljenega čutili, ter zagotovimo, da se je to proti našej volji zgodilo. Mi smo bili lepega Medjimurja in njegovega dobrega prebivalstva sploh prijateljski sosedje oni so nam bili sploh mili i dragi ter iz srca želimo, da nam v bodoče i oni svojo prijateljstvo ohranijo in v to svrhu: Živeli na mnogaja leta.

V Središči na Štajera 8. sept. 1888.

Z odličnim spoštovanjem za slavnostni odbor:

Predsednik Ivan Korošar.

Tajnik Maks Robič.

Kada bi se zahvalili našim poštvanim i dragim susedom, dobrim Štajercem nad ovimi lepimi redi, i mi Medjimurci jim želimo iz srca: Bog poživi vno go letah na-e dobre susede i prijatelje! Naj bude med nami i nadalje dobro prijateljstvo, naj i nadalje poštuju i ljubiju nas i naš mili Magjarski orsag tak, kak mi poštvujemo i ljubimo njihovu lepu štajersku ze mlju. Bog daj, da ovo lepo prijateljstvo i dobro susedstvo nigdar nikaj i nigdo neuznemiri i nezbantuje!

NEKAJ ZA KRATEK ČAS

Jeden mali navučitelj došel je k obćinskemu birovu, ter ga zaprosi, da bi mu on shodil pri obćini službu učitelja. Kaj bi vi radi biti pri nas navučitelj, odgovori mu porugljivo biro, im bi vas ja mogel vu moj žep naphati tak ste mali. To bi za istinu mogli, odgovori mu navučitelj, ali nikaj nebi faliti, ar biouda vu žepu više pameti imali nego vu glavi.

Jeden navučitelj zapital je dijaka. Kaj je krepost? Dijak mu odgovori. Žganica. Kak to? zapita dalje navučitelj. Meni moja mama navek veli, dej dej mi sinek donesi za seker žganicu, da se malo okrepim.

Gospon. Kak je to dragi majster, da oni, ako za me opravu delaju, jeden meter štofa menje potrebuju kak njihov sused? Šnajder. To njim ja taki raztolnačim.

Znaju to njim je tak, moj sused ima dva sine a ja pak samo jednoga!

Sudec. Vi ste anda do rezda ne bili kaštiguvani, kaj vas je ne sram ve pod stare dneve krasti?

Obtuženik: Je znaju gospodin sudec, ja sam i prvle kral, samo su me nisu mogli vloviti.

Kolendar.

(Od 16-ga do 23-ga)

- 16. Nedelja, Ludmila vd.
- 17. Pondeljek, Lambert.
- 18. Tork, Toma Vill.
- 19. Sreda, Januar muč. kvat. †
- 20. Četrtak, Erstah muč.
- 21. Petek, Matej ap. ev. †
- 22. Subota, Marcelij muč. † Senjem pri Sv. Jeleni.

CENA ŽITKA

Kuruza 6.20 Pšenica 7.10 — — Hrz 4.50 5.-- Ječmen 4.50 6. Zob 4.80

LOTTERIJA.

Bpešt 9. septembra 1888.

Odgovorni urednik: MARGITAI JOZSEF

Arverési hirdetmény.

Perlak községi képviselő testületének határozata folytán a község tulajdonához tartozó kissebb királyi haszonvételek 1889. évre, és pedig:

- 1. Italmérsi jog 5000 frt. kikiáltási árral
- 2. Perlaki révhez vezető csárda 500 „ „ „
- 3. Skerjaki csárda 100 „ „ „
- 4. Halászat 20 „ „ „
- 5. Helypénzszedés 500 „ „ „
- 6. Drávai révátjárás 1500 „ „ „
- 7. Utczai világítás 200 „ „ „

1888. évi október hó 29-én d. e. 9 órakor nyilvános árverésen a Perlak községi irodában haszonbërbe adatnak.

Bánatpénz a kikiáltási árnak 10% a zárt ajánlatok nem fogadtatnak el.

Az árverési feltételek a perlaki község hivatalában minden vasárnap reggeli 8-déli 12 óraig megtekinthetők, mely időben a kellő tájékozás is megszerezhető.

Kelt Perlakon, 1888. szeptember hó 9-én. Rezsek Tamás Horváth Mihály

jegyző.

744 1—8

városi bíró.

FEHÉR MIKLOS
a m. k. államas-utak gépjárá vezetőgőnöke és több kiváló gazdasági gépjárá képviselője,
Budapest, üllői-ut 25., Köztelek.

Máriacelli gyomorcsöppek.

Kitűnő hatású szer a gyomor minden betegségeiben.

Védjegy.

Főállanhatatlan etvagyhiány, gyomorbetegségek, rossz illatú köhögés, felhúvadás, savanyú felbőfődés, kolika, gyomorfurúrt, gyomorégés, hómok és diarokapódás, túlságos nyálkakepődés, gárgasag, undor és hányás, főfájás (ha a gyomortól ered), gyomorgörcs, székletzavarás, a gyomornak etelekkkel és italokkal való túterhelése, gúlszéklet, lép-, máj- és aranyeres hámatainak esetében. — Egy üvegecske ára hasznalati utasítással együtt 40 kr., kettős palack 70 kr.

Központi székletküldés Brády Károly gyógyszerész által Krensiarban (Mozsaryorszag).

Kapható minden gyógyszerárban.

Össz: A valódi máriacelli gyomorcsöppeket sokan hamisítják és utánozzák. A valódiság jeleit minden üvegecské pírós, a fenti védjeggyel ellátott borítékra kell győződni lennie és a minden üvegecske mellékellet használati utasításon meg kell jegyezni lennie, hogy az Krensiarban Gusak Henrik könyvnyomtatásán nyomtatott.

Valódi minőségben kapható: **Zagreb:** As irgalomsrendiek gyógyszerárban. **Cernak József** gyógyszer. **Hrád Sándor** gyógyszer. **Katki Ant. E** gyógyszer. **Pečić József** gyógyszer. **Popisil S.** gyógyszer. **N.-kánizsán Prága:** Béla gyógyszer. **Kapronczay,** Werli Miksa gyógyszer. **Ludberg,** Konberg József gyógyszer. **Mura-zombat,** Böles B. gyógyszer. **Pregrada,** Bilinski Hippol. gyógyszer. **Sz. György,** Pollatschek R. gyógyszer. (Hatabróvidék.)

Ajánlja a m. kir. államas-utak gépjárában készült, tüzeveszélyt elhárító szikralógóval ellátott és faszen vagy szalmafütésre berendezett **G. S. és 10 lóerejű LOCOMOBILOKAT** melyeknél a nagy tüzsekreny folytán tüzelő anyagban nagy megtakarítás eredményeztetik; az ugyanazon gyárban készült,

telülmulhatalan munkaképességű

48", 54" és 60" széles

vaskeretű gőzcséplőgépeket

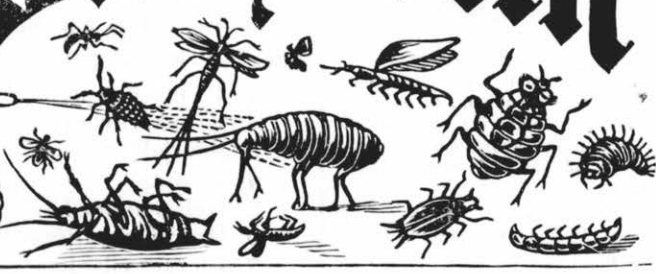
két szab. s kiváló fontosságú szerk. ujtással és pedig:

- a) az új, maguk között négyoszgú lyukat bezáró s rostélyzat alakjában egymásra illesztett keményta rudcskákból alkotott törekrasta, mely által a törekben 180-szor kevesebb szem meg veszendőbe;
- b) a meghosszabbított rázó-asztal, mely a szalmának egy második kirázását eszközi s mi által a szalma közt 2 1/2-szer kevesebb mag marad vissza, mint az eddig ismert legjobb gőzcséplőgépeknél, mely eredmények a m.-övári és kassai kísérleti állomások által számszerűleg hivatalosan konstataláltak. — Azonkívül ajánlom **2, 2 1/2, 3, 3 1/2 és 4 lóerejű locomobiltjalmat** hozzájuk tartozó páncélszögcséplőgépekkel, valamint mindennemű járgány cséplőgépeket, Hollingswort-szenagerbelyeket, fűkaszálokat, aratógépeket és minden egyéb legjobbaknak bizonyul! és szolid szerkezetű mezőgazdasági gépeket leszállított árak mellett

Árjegyzékek kiednatra ingyen és bérmentve.

"Zacherlin"

a legkitűnőbb szer minden rovar ellen!

Ez az új, kitűnő specialitás bámulatos erővel és gyorsasággal kiöli a férgeket a lakásokból, konyhákból és szállókból, valamint a házi állatokról, az istállókból, üvegházi és kerti növényekről. Az igazi csakis névaláírással és védelmi jeggyel ellátott eredeti üvegeben kapható. A mit pusztán papirzaoskóban mérnek ki, az sohasem igazi „Zacherl-Specialitás“!

ZACHERL J. BÉCS.

Csáktornyan kapható	Strahia testvérekénél	Varazsdon kapható	Kräuterblüth B. gyógyszerésznél
"	Güncz L. gyógyszerésznél	"	Hoffmann A. gyógyszerésznél
"	Grán r. testvérekénél	"	Grandwoh's Erben J. N. urnál
Alsó-Lendván	Fuss Ferdinand gyógyszerésznél	"	Trampus Drag urnál
Varazsdon	Riedl Ferencz gyógyszerésznél	"	Ambrossu N urnál
"	Grünwald és Schwarz uraknál	"	Milkovics József urnál 729 2—10

— **Međeđi kőzizgatási bizottság** szeptember havi űllését Svast is Benő főispán br 6 męltőságának elnöklete alatt f. hó 12-én tartotta a nagymegyház gyűléstermében. Az alispáni havi jelentés felolvasása és tudomásul vétele után folyó tárgyal tárgyalattak A Keszthely-Balaton szent győrgyi helyi érdekő vasutnál az eredeti tervezettől eltérőleg más nyom követtétvén, újabb közizgatási bejárás vált s nkségessé A megye területén levő állami utak és műtárnyak fellővizsgálatára a közizgatási bizottság Hajős Mihály és Molnár Elek, megyei bizottsági tag urakat is kiküldötte Tudomásul vétetelt, hogy a pénzügyminiszterium a Perlakra kért adóhivatal felállítását nem engedélyezte. Tudomásul vételett a miniszterium rendelete, mely szerint a phylloxera vagy a jég által elpusztított s parlagon maradt szőlők után a szőlődezmaváltság elengedtetik. — Kir. adófelügyelő ur jelentése szerint az adóhátalék július végén 1.768.324 frt 67 kr. volt, melyből augusztus hóban 271.470 frt 65 kr. befizetettvén, maradt augusztus végén hátralék 1.497.854 frt 1 és fél kr. — Az árvászeki elnök ur jelentése szerint a fogalmazói karnál július végén hátralék volt 1670, augusztus hóban beérkezett 2188, s így augusztus hóban elintézés alá került 3858 ügydarab. Ebből augusztus hóban elintézték 2044 darabot s így a hátralék 1814 ügydarab.

— **Budapesti Hirlap.** A „Budapesti Hirlap”-nak a hazai művelő olvasóközöntség vette meg alapját. A lap eleitől fogva megértette a magyar közönység szellemét; minden pártérdek mellőzésével küzdött nemzetünk- és fajunkért, ez egyetlen jelzője volt: magyarság! Viszont az ország legkiválóbb intelligenciája is azonosította magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely pártatlan a magyar újságírás történetében. A hazai sajtóban máig a legtehetősebb eredményt a „Budapesti Hirlap” érte el; legnépszerűbb, legeltekertebb lapja az országnak. A külső dolgozóársak egész seregén kívül a szerkesztőségnek annyi belső tagja van, a mennyivel egy magyar lap sem dolgozik; minden rovatot külön vezető gondoz, a helyi tudósítók kívül, a kik a nap történetét írják, Minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény felől rendszer levezetőn kívül saját külön tudósító értesít köztenlül; a távirati szolgálat immár oly tökéletesen van berendezve, hogy elmondhatjuk: nem történik a világon semmi jelentékeny dolog a nélkül, hogy a „Budapesti Hirlap” arról rögtön ne adjon hű és kimerítő tudósítást. A „Budapesti Hirlap” politikai cikkeit Kaas Ivor báró, Rákosy Jenő, Balogh Pál írják más kiváló hazai publicistákkal hiven a lap fölgeellen, magyar, pártérdeket nem ismerő szellemhez. Politikai hírei széleskörű összeköttetések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsíró jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közlelet felől távirati értesülésekkel látanak el rendszer levezetők, minőkkel minden városban, sőt nagyobb községben is bír a lap, a „Budapesti Hirlap” távirati tudósításai manap már teljesen egy tokon állanak a világsajtó legjobban szervezett hírszolgálatával.

Európa összes metropolissiban Londontól Konstantinápolyig saját tudósítók vannak, a kik úgy az olt történő eseményeket, mint az elektromos dróton oda futó híreket rögtön megtáviratoznak. A külföldi rendes tudósítókon kívül minden fontosabb esemény felől a szerkesztőség külön kiküldetésű tagjai adnak gyors és bő értesítést. A „Budapesti Hirlap”, e célokra havonként oly összeget fordít, mint a mennyi ezeltől 10 évvel meg egy-egy hirlap egész költségvetése volt; de sikerült is elérnie, hogy ma a legjobban, leggyorsabban értesülő organuma a sajtónak. A „Budapesti Hirlap” Tancsarovata Teleky Sándor gróf, Tóth Béla, Rákosy Viktor (Sipulus) és több kiváló írók közreműködése mellett, a lapnak egyik erőssége s mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. A napi rovatokat kitűnő szurnalisták szerkesztik s a helyi értesítés ismert legtehetősebb tudósítókra van bízva. Rendőrségei és törvényszéki rovatai külön-külön szerkesztői a fővárs sőtét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hirlap” helyet foglalhat minden család asztalán. A közgazdasági rovatban a magyar gazda, birtokos, i paros, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozására szükséges. A regényes-csarnokban csak kiváló írók legújabb műveit közöljük. Az előfizetési föltételei: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr. egy hóra 1 frt 20 kr. Az előfizetők v. dekőről legelőszörűbben postautalványral eszközölhetők következő cím alatt: A „Budapesti Hirlap” kiadó-hivatalának. IV kerület közlapi-utca 16. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ
MARGITAI JÓZSEF

TECAI V.

VU ČAKOVCU 23. SEPTEMBRA 1886.

BRŮJ 39.

Urednička pisarna:
Glavni pišak, braterska biva, živo na kondignaciji. — Urednikom modi je svaki dan gavoriti mad 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke udno se sadržaja novina, naj se pošiljaju na ime Margital Jožefa urednika vu Čakovcu.
Isdateljstvo:
Knjižara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplata cena je:
Na celo leto 4 frt
Na pol leta 2 frt
Na četvrt leta 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg godboje i fal računaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazedi družtveni znanstveni i povuđljivi list za puk.
Izlazi svaki tjeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Štubeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega vinovničkoga družtva „Čakovečke šparkasse”, „Medjimurske šparkasse”, „Doljno-Medjimurske šparkasse” i „Podpomagajućega družtva „Gornjo-Medjimurskoga kulturnoga družtva”.

Nova žganična štiba.

Vu smislu zakona dopušćeno je od 2-ga septembra o. l. krémárom i trgovc-m 10 litrov a privatnim ljudem 10 litrov alkohola držati, povrh ovoga plaća se za sa svaki liter alkoholne tekućine 24 kr.

Do vezda izrekel se je sadržaj alkohola na gradušje; koliko je vu vedru alkohola prostoga od vode bilo, toliko se je za njega gradušov izreklo t. j. vu austr. vedru 40 pintov, anda veliko gradušov. Po tom imal je spiritos prez vode 40 grad Dandanas imenujemo spiritus od vode čistoga za 100 grad. 20 gradna žganica pak zadržaje 5% alkohola. Negdašnja mera bila je anda razdeljena na 40 gradušov, veđašnja pak na 100. Stari jeden graduš je jednaki dvem i pol novoga graduš. Anda:

16 gradna žganica zadržaje 40% alkohola:
18 " " " 45 " "
20 " " " 50 " "

Ako neće ima hektol. žganice negdašnjih 16 gradušov jaku, to ova po novoj meri zadržaje 40% alkohola t. j. na na svaki liter dojde 4 decil kaj je jednako sa 40 litrov alkohola. Iz ovoga prosto je od štibre 10 litrov, za ostavšimi 30 litri plaća se 30 krat 24 kr, kaj čini 7 frt 20 kr. Ako ima žganica 18 starih gradušov, n. pr. 36 litri koliko se anda za ovom plaća? 18 starih gradušov je jednako 45% ili vu svakom litru ovakove žganice ima

4%, decil alkohola, tak onda ima vu 36 litrov 36×4%, decil alkohola, to je pak toliko, kak 16 litr. i 2 decil. alkohola. Iz ovoga prosto je od štibre 10 lit. za ostavšimi 6-2 litr. plaća se 6-2×24 kr. anda 1 frt 49 kr.

Ako ima neće 50 hektol. žganice 20 negdašnjih gradušov jake; ova zadržaje uredno po 12° R. 50%, alkohola t. j. vu svakom hektolitru ima 50 litrov alkohola; ovak anda plaća se za svakim hektolitrom 50×24 a to je toliko, kak 12 frt. Za 50 hektolitrov plaća se 51×12 frt t. j. 600 frt. Iz toga oduzme se 10 litrov alkohola prostoga od štibre t. 2 frt 40 kr. anda ostane 597 frt. 60 kr.

Prosto od štibre vu litrah:
Iz 50 procentov 20 starih gradušov žganice prosto je od štibre 20 litrov.
Iz 45 " " " 18 " " " 22 l tra.
Iz 40 " " " 16 " " " 25 litrov.

ZABAVA

Kam človek dospe, ako je za svoje malosti bezbošan i neće u školu hoditi.

(istina pripovest iz leta 1845)

Poznato je, da se je u lepoj magjarskoj zemlji prije godine 1848-a može se reći i do godine 1860—1862 puno više lenjakov,

nevaljančov, bezposlicah, razbojnikov i t. d. okolo klatarilo nego li danas. D. pako se je tomu zlu preko polovice na rep stati moglo, pružilo je svoju ruku u tu dobru svrhu, moderno uredjenje države, valjava uprava iste, a na prvom mestu škole i u njih vrstni učitelji. Još se gde kaže, negde po negde najde takova zipuće na skitalica, koj stanovite ceste, osobito kraj šumah ležeće neugurnost, bezposlenost, otimaćina i razbojstvo bude prestalo, samo neka se puk priući svoju decu ma ljivo u cirkvu i u školu pošiljati, jer samo cirkva i škola su mesta jedina, gde se arde deteti može oplemeniti, a kada se ljudska srđca oplemene, onda razbojstva, sama od sebe, moraju prestati.

Moja isinita pripovest dokazuje jasno, kam bezbožnost i nehoćenje u školu, usled toga neplemenjeno srđce i bezposlen život, mladića dopeljami more.

Bila je anda godine 1845, kad je sam božični post podvečer, neki kramar došel vu grad zemliskoga gospodina J. u Smogju. Taj grad je bil na vrlo lepom mestu, pol kilometra od trgovišća B. na smoču sazidan. Kroz zimu se je gospoštija u Pestu odnela i onde do protuletja ostala, na proietje su se opet svi natrag na receno imanje povratili i opet do zime onde ostali.

Duk su gospoda kroz zimu u Pešti obi, tavalali, ostali su u gradu jedan jagar imenom Richard, zatim jedan lugar Antal i jedna

kakvih 30 godina stara kljugerica, imenom Betika. Ovi trojica dakle su kroz zimu grad u kojem je bilo lepih dragocennih, zlata i srebrnina, marljivo pazili i verno čuvali.

Kramar anda sa velikim navezkom na pleći, u kojem se je nahadjala, kak je sam tvrdil, skupa i fina roba, najmre svilni rubci bašunske kacamakaje i t. d. dojde na sam bošunski post podvečer u rečeni grad, gde je bila Betika sama doma. Richard i Antal su otišli po poslu vu trgovišće. Kramar Betiku zamoli, da bi mu dozvolila svoj navezek s robom ovde u gradu spraviti, jer budući da kroz svetke nebule kuraćil, (od hibe do hiže haurizal) moral bi robu negde vu kojoj csardi ili kod kojega ondesnjega stanovnika u spravu dati, i kajti ima samu fnu i skupu robu, stoga se boji, da mu nebi jedan del iste, a moguće i celi navezek sa svim skupa, kakov szegény legény, iz nesegurnoga stana vkral.

Iz prvine se je Betika ustrecavala nepoznatomu kramaru zati njegovu robu statu dati, jer 1. ona nije bila sama gospodarica grada, a 2. glavni gazd grada, najme Richard nije bil domo, pak zšto se nije ufala. Kramar koj je tvrdil, da samo u ovom gradu more njegova roba segurno mesto najti, a svigde drugde, da mu more vkradjena biti, u kojem slučaju bi se on relativno svojega celoga imetka mentuval, prosil je opetovano Betiku, da mu se smiluje i navezek vu kojoj sobi vu gradu preko svetkov spraviti dozvoli, on da joj zato po svetki jeden svilni rubac prikaže.

Čital je dobro a zgodil još bolje, ar koja trideset godišnja ledična ženska nebi dala kramaru, da si kod nje svoj navezek spravi, ako on zato jeden svilni rubac obeća?

Ide anda znijm po štegnah u gornji kat, oude odpre jednu sobu, a kramar metne svoj navezek u toj sobi na stolac, lepo se zahvali za ljubav, obeća po svetih po robu dojti i svoje obećanje giede svilnog rubca održati. Uljudno se preporučajući okrene i otiđe. Betika razgleda sve po sobi, proba na vratih ostalih sobah, jeli su zaklenjena, zaklene vata od sobe u kojoj je bila kramarova roba spravljena i dojde po štegnah dole u svoju sobu, gde je za sveti večer pričela priredjavati sveće.

Dok je svecnjake čistila i u nje sveće nametala, bila je ona sva uzrujana. Ov kramar svojim navezkom i obećanjem svilnim rubcem svu ju je zmešal, k tomu nije bila sigurna jeli bu Richardu pravo, da je kramarovu robu u gradu spraviti do, ustia, i u obeće joj samo nekaj, a sama nije znala kaj nije mira dalo. Vzne opet ključice od gornjih sobah a kajti se je već mračilo, vužge sveću i ode po štegnah, ter svaku sobu odpra i pregledava, kak da bi u strahu bila, da se nije tko u kojoj skrili. Dojde ovak pregledavajuća i u dnu gde se je na stolu kramarov navezek nahadjal.

Lepa skupa svilna roba u navezku obećani svilni rubac cela, već gotova bašunska kacamakaja i ostala šumela su joj po glavi, a znatiželjnost, koja se je u njoj porodila, bila je tako velika, da je već naknila navezka odvezati i lepu svilnu robu pregledati, ar kak si je mislila: Em samo sve spregledam, zatim svako natrag složim kak je bilo; navezek za vužem, i kramar nebu poznal, da mu je tko robu pregledaval, os-bito kad nebi ništ falelo.

Strahom stupi blizu navezka, ter ga svečom u ruki prične oštro motriti, ali od strahota! Jeli joj se je samo pričilo, ili je izbilja istna bila? Gledajuć nepomično u navezek, vidio joj se je, da se navezek stihla gore dole diže, kak da bi netko u njem bilo i dihal. Vičući to, tak se je prestrašil, da

se z mesta nije mogla genuti. Ovač nepomično poleg navezka stojeća, sve jasnije je vđela da se njoj to gibanje nepričinjava, nego da izbilja postoji, i da netko mora u navezku biti, koj diže, uslied česa se i navezek stihla gore dole diže. Sad ju je takov strah pograbil, da se je samo mekanički obrnula te iz sobe izašla, satim je vrata zaklenula i drhtajuća na celem telu opet dole u svoju sobu došla. Tu se je, na kanapej hitila i nepomično u prsnuce gđeće, celu ovu doživljenu stvar ozbiljno premisslavati začela.

(Dalje sledi)

Emanuel Kollay.

KAJ JE NOVOGA?

15 let stari ljudomrec.

Vu Čaóihu občini vesprimskoj pripetilo se je kćerki jednoga dobro stojećega gazde ono, kaj se u vadno devojkam pripeti, koje na se nepaze. Da svoju sramotu zakrije, vmorila je nesrećna 15 let stara devojka novorođenca svoje ter ga na polju med krumpir zakopala. Ali nesreća je hotela, da su pastiri baš na ovo polje krumpira krast došli i zakopano dete našli ter ceu ovu tajnu otkrili. Kastiğu vrednu, bude dobila. Najdeni penazi.

Poštovani čitatelji zmisle se još na ono pripećenje, kada su od Geigera bogatoga bogatoga trgovca vu Szabadki fertal milijuna forintov nepoznati tati vkrali i prez traga s tom velkom summom zniknuli. Žandari iztraživali su tolvaje tak dugo, dok su jim na trag došli i nekoje vlovili. Od ovih jeden imenom Faragó izdal je celu tatbinu i povedal glavnoга vodju. To je seljak Vučetič vu Puszta-Kuli, pri kojem našli su ove dane gori spomenute peneze vu zidu zazidane v željeznoj skrini. Iztraga proti tatom trče dalje a vidi se, da jih je vnoگو vu tatbinu ovu zmėsano.

Dvadesetosemkatna hiža.

Vu Ameriki i to vu varošu Minucapolis zvanom zidje mernik Buffingtom hižu, koja bude imala 28 kondignacijah. Ova bude gradjena najvećšim delom iz željeza; pod, ru ti i plafoni budu od čstoga željeza, cela sgrada pak imala bude 728 menših i većših solah. Na kate gor nebudu vodile štange, nego bude 12 električnih mašina, koje budu stanovnike gori vklele vu pojedina stanovanja.

Posledice navukov.

Vu Dublinu je jeden doktor-a imenom James Hamor, koj je toliko študiral, da mu se je pamet pomešala. Vu norosti svojoj tak je daleko zašel pri svojih doktorskih študijah, da si je Istita svoja obadva oka hotome spohnul. Bržeas je hotel, do one znanosti dojti, kak se oči nove človeku napraviti moreju i ovu probu hotel je v norosti svojoj na samom sebi probati. Na ova proba mu bormes nigdar nebudu za rukom pošla!

Šest ljudih strela vmorila.

Vu školsku sgradu vu Lmidovu vudrila je strela baš takovom prigodom, kada su ju zidari popravljali. Devet zidarov je strela ošinula, od kojih je šest na mestu mrtvih ostalo, i za o tri, koji nisu taki vmrli, veli se, da budu teško ikada ozdravili. Zidari se moreju iz toga pripećenja tu vućiti da neviđu vu takovo vreme, kada strele pucaju.

Turski cesar Sultan.

Vu velikoj neiriliki nahadja se svetla glava Sultanova. Nema kaj jesti! Ne morti zato, da nebi ov vu svojih hambarih i špajzah kaj ima; još se najde za njegovu veli-

častnovu nekaj za vgrizti, nego so'lači njegovi pobunili su se proti njemu, zatajili službu i uiti jelen neče cesaru velikomu kuhati. Pri-poveda se, da gospoda ova zato neču kuhađe v ruke prijeti, ar jim je Sultan dugo već plaću dužan. To bi baš moglo biti!

Poplava vu Austriji.

Vu Tirolskoj je strahoviti poplava. Potok Etsch (Eč) rezal se je ter sve svoje pokrajine poplavit. Isto tak rezalji su se i severozapadni potoci Tirolske i sve kraje poplavili Najviše je straha i kvara vu Vorarlbergu, feldkirchbreg-nzkom kraju. Ravnica rainska spodobna je k morju, tak je sve pod vodom. I nekoliko ljudih — vele, da se je pri tom vtopilo.

Potres.

Iz Athena glavnoга varoša Grčke dobivamo opet glase, da je tam vu Argiona tak jaki potres bil, na kakvoga se već od zdavnja nezmisle ondesnji stanovnici. Potres taj počnil je vu stanjih neizmerno vnoگو kvara a polek toga još je vnoگو ljudih izranjeno, nekoliko pak baš usmrćeno vu ruševinah.

Aldov petroleumlampe.

I opet se je velika nesreća s petroleum-lampom pripetila. Ove nesreće se pak naj-guše pri ženskom spolu događaju, kaj je znamenje, da mužkarci bolje znaju paziti pri vužiganju tih lampah. Vezda je pak vu Osaba zvanog občini Hajtmana zidara supru-ga petroleumlampu i to goruču nalevala. Plamen prijel se je v lampu čurećega petro-leuma ter nesrećnu ženu i njeno dete tak obzgalo, da je ma'o ufanja, da bi ozdravili.

Odsudjen na galge.

Ovaj glasoviti trgovečki pomoćnik, koj je vu Trstu na grdi našil jednoga mladica vmoril ter ga mrtvoga više tjedno vu svojoj sobi čuval, taj nesrećni Szimic Ivan, hotel je ovih danov iz rešta skoćiti. Skopal je vu zid veliku luknju, nu ovu su stražari još za vremena otkrili. Szimic odsudjen je vezda na galge i samo eka otipis Njegovoga Veličavstva kralja.

Dobro instvo.

Thurner Karolina bogata gospa ostavila je vu svojem testamentu, kojega je pri va-roškom pglavstvu vu Liverpolu položila za siromške redovničke dvesto jerz forintov. Ovo je jako lepi i plemeniti čin gospe Thurnerice, samo ako je pri ovoj milosrdnoj fundaciji vu istoj meri mislila i skrbela za osiromašile dovice i druge, nevolju trpeće siromake.

Kolera.

Vu istočnoj Indiji vu tak zvanom Tonkingu vlada, kak čujemo, strahovita kolera. Ljudi padaju tam po vulici i posvud kak muhe. Vu par vurali vmre po 5—6 stotin ljudih. Najviše se prime kolera tam stanujućih evropceov, njih vmre 80 do 90 procentov, dočim se tam rodjeni stanovnici bizo zvrče. Francuzki soldati, koji tam kak posada strža stoje, padaju kak snopje.

NEKAJ ZA KRATEK ČAS

Populani knez.

Bavarski knez Maksimilijan, otec kraljice Elizabete rado je igral citore. Vu tom pak bil je baš majster. V ljetu živel je navadno na selu, kam je vsigdar i citore sobom vzel, da si časa kratki.

Jedenkrat igral je v jednom gajčicu i misleći, da ga niče tu nevilil, baš je iz sreća čutiivo prebiral žice svoje. Ali neda-leko našlo se je nekoliko soljakov, koji čuvši ugođen glas obljubljenoga njihovoga inštru-